

Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Μέσα στη γενική ατμόσφαιρα της υπανάπτυξης και καθυστέρησης που βρίσκεται η χώρα μας σ' όλους τους τομείς του έθνικου της δίου δέν μπορεί, φυσικά, ν' αποτελεί εξαίρεση 'Η 'Ανώτατη Παιδεία μας, τὰ δυὸ δηλαδή Πανεπιστήμιά μας και οἱ ἄλλες ἀνώτατες Σχολές. Τεκμήρια τῆς υπανάπτυξης στὴ 'Ανώτατη Παιδεία μας εἶναι: ἡ ἔλλειψη ἐδρῶν στὶς ὑπάρχουσες Σχολές· ἡ ἔλλειψη ἐργαστηρίων καὶ σπουδαστηρίων· ἡ ἔλλειψη συγγραμμάτων καὶ βιβλιοθηκῶν· ἡ ἀπουσία ἐνὸς συγχρονισμένου προγράμματος διδασκαλίας τῶν ἐπιστημῶν ποὺ καὶ νὰ καταρτίζει μὲ κάποια ἐπάρκεια τοὺς σπουδαστὲς καὶ νὰ ἀντανακλᾷ τὶς σύγχρονες κατευθύνσεις καὶ ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς μας, ἐθνικὰ καὶ διεθνικὰ. Κι' ἀκόμη, ἡ ἔλλειψη πανεπιστημιακοῦ ἐπιπέδου ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων σὲ σχέση μὲ τὸν πληθυσμὸ τῆς χώρας μας καὶ μὲ τὶς διαρκῶς αὐξανόμενες πνευματικὲς ἀνάγκες τοῦ λαοῦ. Τὸ τελευταῖο αὐτὸ γεγονός ἔχει σὰν ἀποτέλεσμα ἕναν πληθωρισμὸ σπουδαστῶν, σὲ βαθμὸ ἀπαράδεκτο, στὶς ὑπάρχουσες σχολές καὶ τὴ φυγὴ ἄλλων χιλιάδων νέων στὸ ἐξωτερικὸ μὲ δυσμενεῖς οικονομικὲς, ἐθνικὲς καὶ ἠθικὲς ἐπιπτώσεις.

Στὶς προθέσεις τῆς κυβέρνησης τῆς Ε.Κ. γιὰ τὴν ἀνόρθωση τῶν ἐκπαιδευτικῶν πραγμάτων τῆς χώρας, ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἐγκληματικὴ παραμέλησή τους ἀπὸ τὶς κυβερνήσεις τῆς Δεξιᾶς ἐπὶ ὀλόκληρες δεκαετίες, εἶναι ἡ ἐξαγγελθεῖσα ἴδρυση τοῦ πανεπιστημίου τῆς Πάτρας καὶ ἡ ἴδρυση καὶ ἡ λειτουργία ἀπὸ φέτος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς στὰ Γιάννενα, σὰν πυρῆνα ἄλλου πανεπιστημίου στὴν πρωτεύουσα τῆς 'Ηπείρου. Σὰν ξεκίνημα γιὰ τὴν ικανοποίηση τῆς δημιουργημένης ἀπὸ τὰ πράγματα ἐθνικῆς οὐτῆς ἀνάγκης χαιρετίζουμε τὴν ἴδρυση τῶν δυὸ αὐτῶν πανεπιστημίων, ἐλπίζοντας ὅτι θὰ

γίνει κατανοητὸ τὸ αἴτημα γιὰ ἴδρυση κι' ἄλλων, δυὸ τοῦλάχιστον, ἀκόμη.

'Η Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τῶν 'Ιωαννίνων λειτουργεῖ ἤδη ἀπὸ φέτος· γράφτηκαν, ὕστερα ἀπὸ τὶς ἐξετάσεις τοῦ Σ)δρη τοῦ 1964, διακόσιοι πέντε (205) φοιτητὲς γιὰ τὸ πρῶτο ἔτος, καὶ τὰ μαθήματά τους ἀρχίζουν ἀπὸ τὶς 10 Γενάρη 1965. Πρὸς τὸ παρὸν εἶναι παράρτημα τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Θεσσαλονίκης, ἀπὸ τὴν ὁποία ἔχουν ἀποσπασθεῖ δυὸ καθηγητὲς τῆς, μὲ τὴν προοπτικὴ καὶ ἡ ἴδια νὰ γίνει ὀλότελα αὐτόνομη καὶ νὰ πληρωθοῦν οἱ ἔδρες τῆς. 'Εκτὸς ἀπὸ τοὺς δύο καθηγητὲς, τὸν κ. Καψωμένο τῆς Κλασσικῆς Φιλολογίας καὶ τὸν κ. Καρατζᾶ, τῆς Νέας 'Ελληνικῆς Γλώσσας καὶ Φιλολογίας, ποὺ ἀποσπᾶστηκαν ἀπὸ τὴ Φιλοσοφικὴ Θεσσαλονίκης, θὰ διδάξουν ὁ κ. Λουκάτος Λαογραφία, ὁ κ. Θεοφ. Κακριδῆς, 'Αρχαῖα 'Ελληνικά, καὶ ὁ κ. Κουσιᾶδης, Ψυχολογία. Οἱ τρεῖς τελευταῖοι προσλαμβάνονται μὲ σύμβαση γιὰ ἕνα χρόνο.

Τούτη τὴ στιγμὴ ἡ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τῶν 'Ιωαννίνων στεγάζεται στὸ χτήριό τῆς Ζωσιμαίας Σχολῆς κάτω ἀπὸ συνθήκες πρωτόγονες: μία αἰθουσα μεγάλῃ ἐπιπέδῃ, ποὺ μπορεῖ νὰ χωρέσει τοὺς 200 πρωτοετῆς φοιτητὲς ποὺ ἔχουν φέτος γραφτεῖ, καὶ μερικὲς ἄλλες μικρότερες γιὰ Γραμματεία καὶ γιὰ Γραφεῖα τῶν Καθηγητῶν καὶ Σπουδαστῆρια. 'Η τέτοια, βέβαια, ἐγκατάσταση εἶναι προσωρινή· στὸν ἐπόμενο χρόνο θὰ εἶναι ὀλότελα ἀνεπαρκῆς. Νομίζουμε ὅτι οἱ ἀρμόδιοι θὰ ἔχουν προβλέψει γιὰ τὶς ἄμεσες καὶ τόσον ἐπείγουσες ἀνάγκες στέγασης τῆς καινούργιας αὐτῆς πανεπιστημιακῆς Σχολῆς.

Πέρα ἀπὸ τὰ πληροφορικὰ αὐτὰ στοιχεῖα ποὺ δώσαμε σχετικὰ μὲ τὴν καινούργια φιλοσο-

φιλική Σχολή που ιδρύθηκε — είναι ή τρίτη μαζί με τις φιλοσοφικές Σχολές της 'Αθήνας και της Θεσσαλονίκης — μπορεί εύλογα να μπει στο νου μερικῶν ή ἀπορία: Γιατί να ιδρυθεῖ ή Φιλοσοφική Σχολή κι' ὄχι κάποια ἄλλη περισσότερο πρακτικοῦ χαρακτήρα; Δέν είναι ἀρκετές αὐτές που ὑπάρχουν; Φυσικά, δίχως να ἀποκλείουμε τήν ἴδρυση κι' ἄλλων — ή προοπτική μάλιστα είναι να ιδρυθοῦν Φυσικομαθηματική, 'Ιατρική κ.ἄ. σχολές — πράγμα που τὸ θεωροῦμε πολὺ ἀναγκαῖο, ή Φιλοσοφική Σχολή παρουσιάζει περισσότερες εὐκολίες για να λειτουργήσῃ· είναι, ἀσφαλῶς, ἕνας λόγος. Ἐκτός ὅμως ἀπ' αὐτὸν ή Φιλοσοφική Σχολή σέ ἕνα Ἑλληνικὰ πανεπιστήμιο παίρνει ἰδιαίτερη σημασία, ἔθνικοῦ χαρακτήρα. Ἡ ἐπιστημονική της δράση ἀφορᾷ τὸ παρελθόν τοῦ ἔθνους μας σ' ὄλη τήν ποικιλία τῶν μορφῶν τῆς ζωῆς του, κι' ἂν ἀναλογιστοῦμε τήν ἀξία που ἔχει τὸ παρελθόν κάθε λαοῦ για τὸ παρὸν και τὸ μέλλον του, μπορούμε να ἀντιληφτοῦμε τή σημασία που ἀποχτᾶνε οἱ φιλολογικὲς σπουδές για μᾶς τοὺς Ἑλληνες.

Κάθε λαός, που ζεῖ τὸ σήμερα, ἀναμφισβήτητα συμπαρακαλουθεῖται ἀπὸ στοιχεῖα τοῦ κοντινοῦ ή τοῦ μακρινοῦ του παρελθόντος σάν ἐπιβιώσεις, εἴτε τὸ θέλει εἴτε ὄχι, ἐντελῶς ἀσυνείδητα. Μπορεῖ τὸ γεγονός αὐτὸ να συντηρεῖ τήν ἔθνική του ἕπαρξη, να τοῦ δίνει τήν ξεχωριστὴ φυσιογνωμία του, να δημιουργεῖ ἀκόμη σάν ἔθνική ομάδα και να δρᾷ ή ἔλλειψη ὅμως τῆς συνειδητῆς γνωριμίας με τὸ παρελθόν, τῆς συνειδητῆς ἔξαρσης ἐκείνων τῶν μορφῶν τῆς ζωῆς και τῆς δράσης τῶν προγόνων, που μποροῦν να φωτίσουν τὸ παρὸν και να σημαδέψουν τὸ μέλλον, και τῆς ἀφομοίωσης τῶν ἀκραίων ἐπιτευγμάτων τους, σάν ἀφετηρίας για τήν καινούργια δράση, για μᾶ ἀναγέννηση τῆς ἔθνικῆς ζωῆς, κρατᾷ τὸ λαὸ σέ ἐπίπεδο χαμηλό, σέ στάδιο ὑπανάπτυξης. Ὁ HUMANISMUS σάν κίνημα ἀναγεννητικὸ στήν Εὐρώπη, που τήν ἔφερε σέ ἀλματική πρόοδο και δημιούργησε τὸ σύγχρονο πολιτισμὸ, δέν ἦταν παρὰ μιά στροφή στή μελέτη και ἔρευνα τοῦ παρελθόντος, και μάλιστα τῆς Ἑλληνικῆς κλασσικῆς ἀρχαιότητος, γιατί οἱ νέοι αὐτοὶ Εὐρωπαϊκοὶ λαοὶ δέν εἶχανε δικὸ τους ἀξιόλογο παρελθόν.

Τὸ Νεοελληνικὸ μας ἔθνος, με ἐλεύθερο βίο 140 χρόνων, δέν βρίσκεται σέ ἐπίπεδο ζωῆς και πολιτισμοῦ ἰκανοποιητικό. Ἐχει γίνει κοινὸς τόπος να λέμε ὅτι εἴμαστε — ὅπως και εἴμαστε — ὑπανάπτυκτοι. Αὐτό, ὅμως, σημαίνει ὅτι πρέπει να μποῦμε σὸ στάδιο τῆς Ἀναγέννησης, μᾶς δικῆς μας Ἑθνικῆς Ἀναγέννησης. Καὶ κοντὰ σ' ἄλλα θὰ πρέπει να στραφοῦμε στήν ἔρευνα και τή μελέτη τοῦ τόσο βαθιοῦ και τόσο πλούσιου παρελθόντος μας, να ἀναβιώσουμε τις ἀξίες του που μποροῦν να στηρίξουν τὸ παρὸν και να φωτίσουν τὸ μέλλον, να ἀφομοιώσουμε δημιουργικά, μακριὰ ἀπὸ κάθε στεῖρο ἱστορισμὸ, τοὺς δυναμογόνους χιμῶδες του. Μιά τέτοια σ τ ρ ο φ ή σὸ παρελθόν δέν είναι ποτὲ ἐ π ι σ τ ρ ο φ ή ὅταν ἔχοιμε συνείδηση τοῦ παρόντος και θέλομε να προχωρήσουμε σ' ἕνα καλύτερο μέλλον.

Κι' ὡς τώρα, δυστυχῶς, ἐκυριάρχησε ή τάση τῆς μηχανικῆς, τῆς δουλικῆς ἐπιστροφῆς σὸ ἀρχαῖο ἑλληνικὸ κλασσικὸ παρελθόν και γινήκαμε λίγο - πολὺ ἀπλοὶ θαυμαστῆς του, δίχως κανένα ὄφελος. Δέν παραδειγματιστήκαμε ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς λαοὺς και περιφρονήσαμε τὸ παρὸν και τις ζωτικῆς του ἀνάγκες. Ἡ Φιλοσοφική Σχολή τῆς Ἀθήνας, με λίγες φωτεινῆς ἐξαιρέσεις, ἐκαλλιέργησε αὐτὸ τὸ πνεῦμα κι' ὅπως φαίνεται τὸ συνεχίζει ἀκόμη. Κι' ἂν σκεφτοῦμε πῶς ἀπ' τή Σχολή αὐτὴ βγήκαν γενεές ὀλόκληρες φιλολόγων, διαποτισμένων ἀπὸ τὸ ξερό και στεῖρο πνεῦμα τῆς, που χρησίμεψαν σάν δάσκαλοι σὰ Γυμνάσια τῆς χώρας, δέν μᾶς είναι δύσκολο να καταλάβουμε, γιατί βρισκόμαστε στή σημερινή μας θέση. Ἀπὸ ὄλο τὸ πλούδινο και πλουσιότατο παρελθόν μᾶς ἔδωσαν μερικῆς ἀρχαῖες λέξεις κι' ὀρισμένες συντάξεις· κανένα βάθος· κανένα πνεῦμα με τὸ ὁποῖο τόσο γιαμᾶτοι ἦσαν οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας. Ὅσο δέ για τὸ βυζαντινὸ παρελθόν, τίποτε σχεδόν τὸ ἴδιο και για τὸ παρελθόν τῆς Τουρκοκρατίας. Ἀλλὰ κι' ἂν δινόταν κάτι δινόταν τόσο διαστρεβλωμένο και ξένο πρὸς τήν ἀλήθεια, που ζημιὰ παρὰ ὄφελος μποροῦσε να προκαλέσει.

Ἡ Φιλοσοφική Σχολή Θεσσαλονίκης, που ἰδρύθηκε τὸ 1926—1927, πρώτη σχολή - πυρήνας τοῦ σημερινοῦ μεγάλου ὀλοκληρωμένου πανεπιστημίου τῆς, ἔχει πῶ προοδευτικὸν ἀγέρα, πρὸ παντός στή γλῶσσα· ή μικρὴ τῆς ἡλικία και ή περιορισμένη τῆς ἀκτινοβολία, δέν μπόρεσαν να προκαλέσουν οὐσιαστικῆς ἀλλαγῆς στήν ἔρευνα και μελέτη τοῦ ἔθνικοῦ μας παρελθόντος· ἀλλ' ἂν σὰ τελευταῖα χρόνια σημειώνεται κάποια ἀξιόλογη δραστηριότητα στήν ἔρευνα και ἀξιοποίηση τοῦ παρελθόντος, ὀφείλεται κατὰ σημαντικὸ ποσοστὸ στήν ἔργασία τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τῆς Θεσσαλονίκης.

Ἡ νέα Φιλοσοφική Σχολή τῶν Ἰωαννίνων, που, ὅπως εἴπαμε, ἀρχίζει να λειτουργεῖ αὐτῆς τις ἡμέρες, ξηπνάει πολλῆς προσδοκίας σὸ ἔθνος. Σάν νέα Σχολή πρέπει να τή διακρίνει κι' ἕνα καινούργιο, σύγχρονο πνεῦμα στήν ἔρευνα και στή μελέτη τοῦ ἔθνικοῦ μας παρελθόντος· και με τὸ νέο αὐτὸ πνεῦμα να διαποτίζει τοὺς σπουδαστῆς τῆς, που αὔριο θὰ γίνουν οἱ ἔρευνητῆς και οἱ μελετητῆς, ἀλλὰ και οἱ δάσκαλοι τῆς νεολαίας μας σὰ Γυμνάσια. Δέν θὰ ξεχνᾷ ὅτι στήν ἔδρα τῆς, σὰ Γιάννενα, εἶδαν τὸ φῶς Σχολῆς που φωτίσαν πραγματικά τὸ σκλαβαμένο στοὺς Τούρκους Γένους· ἐδίδαξαν σ' αὐτῆς Δάσκαλοι σάν τὸν Εὐγ. Βούλγαρη, τὸν Ἀθαν. Ψαλλίδα κι' ἄλλους, που ἀνάδειξαν τὰ Γιάννενα ὡς τήν πρώτη πνευματικὴ ἐστία τοῦ Ἑλληνισμοῦ, που βόηθησε ἀποτελεσματικά στήν ἀποτίναξη τοῦ Τουρκοῦ ζυγοῦ.

Ἡ Φιλοσοφική Σχολή και τὸ προβλεπόμενο Πανεπιστήμιο τῶν Ἰωαννίνων με τήν πνευματικὴ του ἀκτινοβολία και τὰ ἀνθρώπινα στελέχη που θὰ δημιουργεῖ, θὰ δώσει ζωή και κίνηση στήν ἐγκαταλειμμένη ἐπαρχία και θὰ ἀξιοποιήσῃ ποικιλότητα τὸ πλουτοπαραγωγικὸ τῆς δυναμικὸ.

Φ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΟΡΥΚΤΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ

Στις 3 Ιανουαρίου δημοσιεύτηκαν οι δηλώσεις του Υπουργού Βιομηχανίας κ. Ζίγδη για το «πρόγραμμα ανακαλύψεως και πλήρους αξιοποίησεως του ορυκτού πλούτου της χώρας». Ο κ. Ζίγδης έθεσε με τις δηλώσεις του ένα βασικό πρόβλημα της ελληνικής πραγματικότητας.

Αποτελεί κοινό τόπο ότι η χώρα μας είναι υποανάπτυκτη, και μη αξιοποιημένη. Ένα από τα θεμέλια μας (σχετικά) αυτοδύναμης ντόπιας βιομηχανίας, θα ήταν και η αξιοποίηση του ορυκτού της πλούτου: μεταλλευμάτων (σιδήρου, βωξίτη, κλπ.), καυσίμων, λατομικών προϊόντων (καολίνη, μπεντονίτη, μαρμάρων, πρώτων υλών τσιμεντών, θηραϊκής γης, περλιτών κλπ.), καθώς και του υδρευογειακού της δυναμικού.

Μέχρι σήμερα χάρη στη φτώχεια, την υποασχόληση, την πολιτική των εκάστοτε κυβερνήσεων και τις ξένες επροχές, η έξορξη μεταλλευμάτων κλπ. αντιμετώπισθηκε σα διέξοδος 1) για να βρει απασχόληση ένα ποσοστό ανέργων και 2) για να αποκτηθῆ συνάλλαγμα με την πώληση του προϊόντος, ώστε να ενισχυθεί η ισοσκελίση του εμπορικού ισοζυγίου. Το αποτέλεσμα είναι ότι απογυμνωθήκαμε από τα πλουσιότερα και περισσότερο προσιτά μεταλλεύματα και λοιπά ορυκτά, τα οποία πήραν το δρόμο των ξένων αγορών, χωρίς να συμβάλλουν στην αλλαγή της διάρθρωσης της οικονομίας μας. Η ληστρική αυτή εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου πρέπει να σταματήσει. Οι στόχοι της έξορυκτικής βιομηχανίας πρέπει να είναι η πλήρης αξιοποίηση του υπόγειου πλούτου μας και η τροφοδότηση όχι της ξένης, αλλά κατά κύριο λόγο της ελληνικής βιομηχανίας, που πρέπει να δημιουργηθεί και να αναπτυχθεί σε μιὰ πορεία παράλληλη. Το πρόγραμμα αξιοποίησεως του ορυκτού πλούτου που χάραξε η Ένωση Κέντρου, ανταποκρίνεται στους παραπάνω στόχους;

*
**

Μπορούμε να πούμε ότι εδώ εντοπίζονται τα περισσότερα σημεία, όπου πρέπει να στραφεί η έρευνα και η αξιοποίηση. Μια πρώτη γενική παρατήρηση είναι ότι στο πρόγραμμα δεν καταλαμβάνει την απαιτούμενη έκταση η αντιμετώπιση του οξύτατου ενεργειακού προβλήματος, δηλαδή η συστηματικότερη έξερεύνηση των αποθεμάτων λιγνίτη και τύρφης, ή διαμόρφωση μεθόδων για την αξιοποίησή τους σαν καυσίμων και σαν πρώτων υλών για τη συνθετική χημική βιομηχανία, καθώς και οι έρευνες για την αξιοποίηση της ήλιακής γεωθερμικής ενέργειας. Η μελέτη των λιγνιτών για την

παραγωγή χημικών προϊόντων είναι θέμα σπουδαιότατο και αξίζει ιδιαίτερης προσοχής.

Αλλά υπάρχουν και επί μέρους κενά. Έτσι δεν αναφέρονται έρευνες για την ανακάλυψη και αξιοποίηση των μεταλλευμάτων χρωμίου που ως γνωστόν είναι πολύτιμο για την μαύρη μεταλλουργία. Το ίδιο γίνεται και με το νικέλιο και η Λάριμνα που έχει καταβροχθίσει αρκετά εκατομμύρια και που χάρη στη συμβολή και των γερμανών εθδικών χρεωκόπησε, δεν αναφέρεται καν. Επίσης έχει διαγραφεί το πρόβλημα του λειψίλιθου. Αλλά και οι γύψοι που ποιοτικά και ποσοτικά αποτελούν μεγάλο κεφάλαιο, δεν αναφέρονται στο πρόγραμμα. Είναι τυχαίες αυτές οι παραλείψεις, ή δεν πρέπει ίσως να θιγούν κατεστημένα συμφέροντα;

Γεννιούνται όμως και επί μέρους ερωτήματα: Τονίζεται η φροντίδα του κράτους για τους βωξίτες. Αλλά σε τί θα συνίσταται αυτή η φροντίδα; Τα αποθέματα είναι σε γενικές γραμμές γνωστά. Τα μεταλλεία εκχωρημένα. Μήπως το κράτος πρόκειται να αναλάβει τη φροντίδα και τη δαπάνη του έντασιμου των υπογείων κοιτασμάτων για να χαρίσει και άλλα εκατομμύρια στους Ηλιόπουλους, Σκαλιστήρηδες, Μπαλάους κλπ.; Επίσης περίεργη παρουσιάζεται η συμφωνία με την Κέννεκοτ. (Η εταιρία αυτή ξόδεψε 1.500.000 δολάρια και τώρα παραχωρεί στην ΕΤΒΑ το μεταλλείο της για 20.000 δολ.). Η εξήγηση που δίνεται στη «γενναιόδωρη» χειρονομία της, δεν κολακεύει το Ελληνικό δημόσιο.

Για το σίδηρο έχουμε να παρατηρήσουμε, ότι εκτός από την έρευνα και αξιοποίηση της Θάσου, πρέπει να γίνει έρευνα και αξιοποίηση και των μικρών μεταλλείων που είναι κατεσπαρμένα σ' όλη την Ελλάδα και που πολλές φορές έχουν μετάλλευμα άριστης ποιότητας.

Η λύση που δόθηκε στο θέμα των αλικών είναι απαράδεκτη. Αντί το κράτος να εκχωρήσει στους Νεύρο - Ραμμας το Μεσολόγγι, θα έπρεπε να το εκμεταλλευθεί για δικό του λογαριασμό. Με ελάχιστα έξοδα θα μπορούσε να επεκτείνει τις υπάρχουσες αλικές και να προσπορίζεται το ίδιο την πρόσοδο και όχι ένας όμιλος κεφαλαιούχων.

Κατά τον κ. Ζίγδη, άρχισε η μελέτη κλειστών μαρμαροφόρων περιοχών». Τα μάρμαρα άποτελούν για τον τόπο μας μεγάλο κεφάλαιο και υπάρχουν τεράστια περιθώρια εξαγωγών. Όμως η αξιοποίησή τους απαιτεί ριζικότερα μέτρα. Σήμερα νέμονται την Πεντέλη με τρόπο ληστρικό περίπου 100 μικρές επιχειρήσεις. Το κράτος πρέπει να τους επιβάλει τον έκτακτο χρονισμό του μηχανισμού τους χωρίς να εξοντώσει τους μικρούς επιχειρηματίες και την επιστημονική εκμετάλλευση της περιοχής (που

θα περιλαμβάνει και το σεβασμό του τοπίου).
'Η Μονή Πετράκη πρέπει να αποξενωθεί από
τά δικαιώματά της.

Τέλος χαιρετίζουμε την απόφαση να απο-
μακρυνθούν τα λατομεία από την περιοχή των
'Αθηνών. Πολύ φοβάμαστε όμως μήπως και
τούτη τη φορά δὲ φύγουν, χάρη στα ύψηλά
πρόσωπα που συνδέονται μαζί τους.

*

**

'Εκ τῶν πραγμάτων ανακύπτει, ἀλλὰ και ὁ
κ. 'Υπουργὸς θέτει ζήτημα φορέως τῆς ἔρευ-
νας. Παραδέχεται ὁ κ. 'Υπουργὸς ὅτι ἡ μέχρι
τεῦδε κρατικὴ δραστηριότης ὑπῆρξε περιορι-
σμένη. Οἱ φορεῖς τῆς κρατικῆς δραστηριότη-
τας δὲν παρουσίασαν ἀξιόλογη δραστηριότητα
τὰ τελευταῖα χρόνια. Συνεπῶς μὲ τοὺς φορεῖς
αὐτοὺς καὶ μὲ τὶς σημερινὲς σχέσεις τους, δὲν
εἶναι δυνατὴ ἡ πλήρης διερεύνηση τοῦ ὑπεδά-
φους. Ἔτσι ἔχουμε νὰ ἐκλέξουμε ἀνάμεσα σὲ
δύο λύσεις: ἡ ἀνάθεση μελετῶν σὲ ξένους, ἡ
ἀναδιάρθρωση καὶ ἐνίσχυση τῶν κρατικῶν ὑ-
πηρεσιῶν καὶ καθορισμὸ ἐνιαίου προγράμμα-
τος καὶ στενῆς συνεργασίας. Ἡ ἐθνικὰ συμφέ-
ρουσα λύση εἶναι ἡ δεύτη, ἡ ὁποία βέβαια
χρειάζεται πίστωση χρόνου. Νομίζουμε ὅτι οἱ
προσπάθειες δὲν πρέπει νὰ διασπαροῦν, διότι
ὁ πολυκεντριζμὸς ὀδηγεῖ στὴ σπατάλη δυνά-
μεων καὶ στὴν ἀναρχία. Κέντρο τῆς προσπά-
θειας πρέπει νὰ εἶναι τὸ Ἰνστιτοῦτο Γεωλογί-
ας καὶ Ἐρευνῶν Ὑπεδάφους, τὸ ὁποῖο πρέπει
νὰ χρηματοδοτηθεῖ γιὰ τὸν πλήρη ἐξοπλισμό
του, νὰ ἀποκτήσει ἰδιόκτητες ἐγκαταστάσεις
καὶ νὰ ξεπεράσει τὶς γνωστὲς σὲ ὅσους γνω-
ρίζουν τὸ θέμα, διοικητικὲς ἀδυναμίες του. Οἱ
τυχόν μετακαλούμενοι ξένοι, πρέπει νὰ βρί-
σκονται σὲ στενὴ συνεργασία μὲ τοὺς Ἑλλη-
νες εἰδικούς, ὅπως π.χ. ἔγινε στὶς ἔρεινες γιὰ
τὸ πετρέλαια.

'Η κυβέρνησις ἔχει ἀπόφαση νὰ ἀναμορφώ-
σει καὶ νὰ ἐκσυγχρονίσει τὴ σχετικὴ νομοθεσία.
'Ορθὴ ἀπόφαση. Πέρα ἀπ' αὐτό, τὸ κράτος
ὀφείλει νὰ βρεῖ τὸν τρόπο, ὥστε τὸ εἰσόδημα
ἀπὸ τὸν ὀρυκτὸ πλοῦτο νὰ μὴν πηγαίνει στὰ
χρηματοκιβώτια τῶν μεταλλευτικῶν ἐταιριῶν.
'Η δαπάνη τῶν 450 ἑκατ. που προγραμματί-
ζεται, ὅτι ξοδεύτηκε καὶ ὅτι θὰ ξοδευτεῖ στὸ
μέλλον, προέρχεται ἀπὸ τοὺς φορολογούμενους
'Ἕλληνες. Δὲν εἶναι λοιπὸν παραδεκτὸ τὸ προ-
ῖον νὰ τὸ καρποῦνται οἱ ἰδιῶτες. Τὸ κράτος ὀ-
φείλει νὰ μετέχει ὄχι μόνον στὶς ἔρεινες, ἀλλὰ
μὲ τρόπο ἀποφασιστικὸ καὶ στὶς δημιουργούμε-
νες ἐπιχειρήσεις.

*

**

Τὸ γενικὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι ἡ προσπά-
θεια που προγραμματίσθη ἡ κυβέρνησις εἶναι θε-
τικὴ. Ὅμως καθὼς σημειώσαμε ἔχει κενὰ, γεν-
νῶ ἐρωτηματικὰ καὶ στηρίζεται σὲ φορεῖς μὲ
σοβαρὲς ὀργανωτικὲς ἀδυναμίες. Τέλος, ἡ ὅ-
λη προσπάθεια θὰ ἔχει θετικὰ ἀποτελέσματα
γιὰ τὸν Ἑλληνικὸ λαό, μόνον ἂν ἐνταχθεῖ σ'
ἓνα γενικώτερο πρόγραμμα βιομηχανικῆς ἀνα-
πτύξεως μὲ ἐνεργὸ κρατικὴ συμμετοχὴ. Ἄλ-
λοιῶς θὰ ἀνακαλύψει ὑπόγειο πλοῦτο γιὰ νὰ
τὸν χαρίσει στὸ ἰδιωτικὸ κεφάλαιο, ντόπιο καὶ
ξένο. Τὸ κακὸ εἶναι ὅτι δὲν βλέπουμε οὔτε νὰ
ὑπάρχει, οὔτε νὰ μελετᾶται τέτοιο πρόγραμ-
μα. Ἔτσι φοβούμαστε ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα θὰ
εἶναι μιὰ ἀκόμα πὸ ὀλοκληρωτικὴ ἀπογύμνω-
ση τῆς χώρας ἀπὸ τὸν πλοῦτο τοῦ ὑπεδάφους
τῆς, κέρδη τῶν ντόπιων καὶ ξένων ἐπιχειρή-
σεων καὶ ἀπλῶς ἀπασχόληση μὲ χαμηλὰ πάντα
μεροκάματα, μερικῶν χιλιάδων ἐργαζομένων.
'Ἀλλὰ μιὰ τέτοια κατάληξη εἶναι ἀντίθετη μὲ
τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα καὶ ἀπορρίπτεται ἀπὸ
τὴν πλειοψηφία τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Ο ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ

'Απὸ τὸ σχολικὸ ἔτος 1962—1963 ἄρχισε
καὶ στὴ Μέση Ἐκπαίδευση μιὰ συστηματικὴ
προσπάθεια ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς διδασκαλίας
τῶν μαθηματικῶν.

Τὸ ἔργο ἀνατέθηκε ἀπὸ τὸ Ἐπιτελεῖο Παι-
δείας σὲ ἐπιτροπὴ ἀποτελούμενη ἀπὸ τοὺς:

1) Κ. Παλαιῶάννου, Καθηγητὴ τοῦ Πα-
νεπιστημίου καὶ τοῦ Πολυτεχνείου.

2) Δ. Κάππο, Καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου.

3) Ν. Κρητικὸ, Καθηγητὴ τοῦ Ε. Μ. Πο-
λυτεχνείου.

4) Ν. Μιχαλόπουλο, Ἐκπαιδευτικὸ Σύμβου-
λο. (Πέθανε τὸ καλοκαίρι τοῦ 1964).

5) Ν. Σωτηράκη, Καθηγητὴ τῶν Μαθηματι-

κῶν τοῦ Γυμνασίου Παλαιοῦ Φαλήρου, (τώρα
συνταξιούχο Γυμνασιάρχης).

6) Ν. Μπάρκα, Μαθηματικὸ, Ἐπιτελεῖο
τῆ τοῦ Διδασκαλείου Μ. Ε. καὶ Ἐκπαιδευτικὸ
Σύμβουλο.

7) Νίκη Ἀντωνάκη, προϊσταμένη τῆς Ἐπι-
τηρίας Μελετῶν καὶ Συντονισμοῦ τοῦ Υ. Π.

'Η Ἐπιτροπὴ αὐτὴ, ἀπὸ τὴν ἡμέρα τοῦ κα-
ταρτισμοῦ της μέχρι σήμερα, ἔχει ὀλοκληρώ-
σει ἓνα ἄριστο ἔργο «Πειραματικὴς
Διδασκαλίας τῶν Μαθημα-
τικῶν εἰς τὴν πρώτην βα-
θμίδα τῶν Γυμνασίων» συγ-
κεντρωμένον σὲ τρία αὐτότελῆ βιβλία ἀντίστοι-
χα στὶς τρεῖς τάξεις τῆς πρώτης βαθμίδας Μ.

Ε. (νέο Γυμνάσιο). Τα προλεγόμενα τῶν βιβλίων αὐτῶν καὶ τὸ περιεχόμενό τους ἀποτελοῦν τὶς κύριες πηγές τῶν πληροφοριῶν μας, πού εἶναι ἀρκετὲς γιὰ νὰ σχηματισθεῖ μὴ καθαρὴ ἀντίληψη γιὰ τὸ πολύτιμο ἔργο πού ἔχει ἐπιτελεσθεῖ μέχρι τώρα καὶ ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιο τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ τῶν μαθηματικῶν σὲ ὁλόκληρη τὴ Μ.Ε. καί, πάρα πέρα, στὰ Πανεπιστήμιά μας. Ὁ ἐκσυγχρονισμὸς αὐτὸς ἀρχισε κιόλας ἀπὸ φέτος μὲ τὸ νέο μαθηματικὸ πρόγραμμα γιὰ τὴν Α' τάξη, θεμελιωμένο πάνω στὸ πειραματικὸ ἔργο τῆς Ἐπιτροπῆς. Θὰ ἀκολουθήσει προοδευτικὰ νέο πρόγραμμα γιὰ τὴ Β' τάξη κ.ο.κ. μὲ τὴ σύγχρονη ἔκδοση κατ'ἀλληλων ἐκπαιδευτικῶν βιβλίων.

Ὅσο γιὰ τὸ πολύτιμο πειραματικὸ ἔργο τῆς Ἐπιτροπῆς, πρέπει νὰ ἐπισημώσουμε ὅτι ἔγκαιρα θὰ συνεχισθῇ καὶ στὸν ἀνώτερο κύκλο Μ. Ε. (Λύκειο). Σημειώσαμε ἀκόμη ὅτι ἡ σχετικὴ δαπάνη καταβάλλεται κατὰ τὸ ἓνα μισθὸ ἀπὸ τὸν Ὄργανισμὸ Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ Ἀναπτύξεως (Ο.Ο.Σ.Α.) καὶ κατὰ τὸ ἄλλο ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸ Ἰνστιτούτο Συντονισμοῦ, μὲ ἔκτακτη συμμετοχὴ καὶ τοῦ Ἰνστιτουτοῦ Παιδείας σὲ ἐπιπλέον δαπάνες (ἀνατυπώσεις, ἐπεκτάσεις τοῦ πειράματος καὶ σὲ ἄλλα σχολεῖα πέρα ἀπὸ τὰ δέκα ἀρχικὰ κ.τ.λ.).

Ἄλλὰ ποῖο εἶναι τὸ νόημα καὶ ποῖο τὸ περιεχόμενο τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ τῶν Μαθηματικῶν; Νὰ πῶς προσδιορίζονται ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ Ο.Ο.Σ.Α. «Νέα Μαθηματικά»: (*)

α) Οἱ νέες ἐξελιξίσεις τῶν Μαθηματικῶν πού μπῆκαν στὰ προγράμματα διδασκαλίας γιὰ τὸ πανεπιστημιακὸ πτυχίον καὶ τὰ ἀνώτερα διπλώματα ἀπαιτοῦν μὴ ἀλλαγὴ στὴ δομὴ τῆς διδασκαλίας τῶν Μαθηματικῶν στὴ Μ.Ε. Νέα κεφάλαια, ὅπως ἡ θεωρία τῶν συνόλων, ἡ ἀφηρημένη ἀλγεβρα, οἱ διανυσματικοὶ χώροι κ.τ.λ., θὰ χρειασθῇ νὰ συμπεριληφθοῦν στὸ σχολικὸ πρόγραμμα καὶ θὰ μεταβάλλουν τὴν ὄψη τῶν Μαθηματικῶν πού διδάσκονται σήμερα.

β) Οἱ νέες ἐφαρμογές τῶν Μαθηματικῶν εἶναι δυνατὸ νὰ ἀποτελέσουν πηγές γιὰ τὴν ἐκφώνηση νέων προβλημάτων. Ὁ λογισμὸς τῶν πιθανοτήτων, ἡ στατιστικὴ ἐπαγωγή, οἱ πεπερασμένες μαθηματικὲς δομές, ἡ ἀριθμητικὴ ἀνάλυση (ANALYSE NUMERIQUE) — ὅλα, φανερώνουν τὴν ἐξάπλωση τῶν ἐφαρμογῶν τῶν Μαθηματικῶν.

γ) Οἱ νέες ἀπαιτήσεις αὐστηρότητας (RIGUEUR) καὶ σαφήνειας (CLARTE) στὶς μαθηματικὲς ἐκφωνήσεις (ENONCES) καὶ ὁ τονισμὸς τῆς σημασίας τῶν δομῶν (STRUCTURES) κάμνουν φανερὴ τὴν ἀνάγκη νὰ ἀναθεωρηθοῦν οἱ ἔννοιες, πάνω στὶς ὁποῖες στηρίζεται κατὰ τρόπο μᾶλλον συγκεχυμένο ἢ κλασσικὴ παρουσίαση τῶν Μαθηματικῶν.

δ) Ἡ ἐξαιρετικὴ ἀνάπτυξη τῶν γνώσεων στοὺς διάφορους μαθηματικοὺς κλάδους ἀπαιτεῖ τὴν ἐνοποίηση τῆς παρεχόμενης προπανεπιστημιακῆς διδασκαλίας καὶ τὴ διεύρυνση τῶν βάσεων τῆς.

ε) Ἡ ἐξέλιξη τῶν πολιτιστικῶν, βιομηχανικῶν καὶ οἰκονομικῶν καταστάσεων σὲ πάρα πολλές χώρες ἐπιβάλλει βασικὲς τροποποιήσεις στὰ ἐκπαιδευτικὰ συστήματα. Οἱ προοριζόμενοι γιὰ τὶς σπουδὲς τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν εἶναι σήμερα πολὺ περισσότεροι καὶ ὀφείλουν νὰ ἔχουν καλύτερη προπαρασκευή. Ἄλλὰ καὶ τὸ πλατύτερο κοινὸ πρέπει νὰ φθάσει στὴν κατανόηση τῆς θετικῆς ἐπιστήμης καὶ βασικὴ προϋπόθεση γι' αὐτὸ ἀποτελεῖ σήμερα ἡ γνώση τῶν Μαθηματικῶν.

Τὸ ξεκίνημα τῆς προσπάθειας τοῦ Ο.Ο.Σ.Α. ἔγινε κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1959 μὲ μὴ σύγκληση στὸ Παρίσι ἐνὸς Σεμιναρίου ἀπὸ ἐξέχοντες μαθηματικοὺς ἑταροσάτους τῶν χωρῶν τοῦ Ὄργανισμοῦ. Τὰ πορίσματα τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ τοῦ Σεμιναρίου ἐπεξεργάσθηκε σὲ ἓνα ἀρκετὰ λεπτομερὲς πρόγραμμα μὴ εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ, ἀπὸ διαπρεπεῖς, μαθηματικοὺς καὶ ὁ Ο.Ο.Σ.Α.. Τὸ τύπωσε ἀγγλικά καὶ γαλλικά σὲ ἓνα πολυγραφημμένο τόμο ἀπὸ 252 σελίδες.

Μὲ βάση τὸ πρόγραμμα αὐτὸ, ἡ δικὴ μας Ἐπιτροπὴ ἐπεξεργάσθηκε μὲ συλλογικὴ ἐργασία τῶν μελῶν τῆς τὰ τρία πειραματικὰ βιβλία τοῦ μέχρι σήμερα ἔργου τῆς.

Μιὰ σύντομη ματιὰ στὸν πίνακα περιεχομένων τῶν βιβλίων αὐτῶν θὰ μᾶς δώσει τὴν εἰκόνα καὶ τὴ σημασία τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ. Γιὰ τὰ κεφάλαια πού ἀναφέρονται στὰ κλασσικὰ μαθηματικά, σημειώσαμε ὅτι καὶ αὐτὰ παρουσιάζονται σὲ νέα μορφή, καθὼς εἶναι θεμελιωμένα στὴ θεωρία τῶν συνόλων.

Νὰ μερικὰ ἀπὸ τὰ νέα κεφάλαια:

Βιβλίο I.

- Εἰσαγωγή εἰς τὰ σύνολα: ἔννοια τοῦ συνόλου, παράστασις, συμβολισμοί, βασικὲς ἰδιότητες καὶ πράξεις.
- Φυσικοὶ ἀριθμοὶ (σὺν πληθάρθμοι συνόλων), σύνολα ἀκεραίων ἀριθμῶν, τὸ δεκαδικὸ καὶ τὸ δυαδικὸ μετρικὸ σύστημα.
- Γένεση τοῦ ἐπιπέδου μὲ κίνηση μίαν εὐθείας, ἀπεικόνιση τῶν ἀκεραίων σὲ ἡμιευθεῖα, ἡμιάξονας, κυρτὰ καὶ μὴ κυρτὰ ἐπίπεδα χωρῖα.
- Διατεταγμένα ζεύγη στοιχείων ἐνὸς συνόλου ἢ δύο συνόλων, Γραφικὴ παράσταση διατεταγμένων ζευγῶν ἀκεραίων.
- Ἀκεραῖοι καὶ κλασματικοὶ ἐκτελεστοί, ἐφαρμογὴ στὰ κλάσματα.
- Διανύσματα καὶ σχετικοὶ ἀριθμοί, πράξεις ἐπὶ συγγραμμικῶν διανυσμάτων καὶ ἐπὶ σχετικῶν ἀριθμῶν, γραφικὴ παράσταση τῶν σχετικῶν ἀριθμῶν, καρτεσιανὲς συντεταγμένες στὸ ἐπίπεδο, ἀπεικονίσεις, συναρτήσεις, σχετικὰ γραφικὰ καὶ διαγράμματα.
- Λύση ἀπλῶν πρωτοβαθμίων ἐξισώσεων μὲ ἓνα ἄγνωστο, ἀπλὰ προβλήματα λυόμενα μὲ ἐξισώσεις.

Βιβλίο II.

- Καρτεσιανὸ γινόμενο δύο συνόλων καὶ γραφικὴ του παράσταση, διαμελισμὸς συνόλου, διμελεῖς σχέσεις, ἀπεικονίσεις καὶ συναρτήσεις.
- Ἀνασκόπηση καὶ ἐμβάθυνση στοὺς σχετι-

* Μετοφέρουμε στὴ δημοτικὴ τὸ σχετικὸ κείμενο ἀπὸ τὸ Βιβλίο I τῆς Ἐπιτροπῆς.

κούς αριθμούς, ή εξίσωση $aX + b = 0$ και ή γραφική και αριθμητική επίλυσή της, σχετικά προβλήματα, ανίσωσις τής μορφής $aX + b > 0$, και γεωμετρική της επίλυση.

— Έφαρμοστά και ελεύθερα διανύσματα, πρόσθεση και αφαίρεση διανυσμάτων, μετασχηματισμός διανύσματος με σχετικό αριθμό, θεώρημα του Θαλή.

— Ομοθεσία και ομοιότητα στο επίπεδο, σχεδίαση υπό κλίμακα.

Στο βιβλίο II ολοκληρώνεται ή επιπεδομετρία θεμελιωμένη στους γεωμετρικούς μετασχηματισμούς και στη θεωρία των συνόλων, καθώς και ή κλασσική αριθμητική.

Β ι β λ ι ο III.

Στο βιβλίο αυτό εμβαθύνεται ακόμη περισσότερο ή συνολοθεωρία, συνεχίζεται ή άλγεβρα μέχρι και των δευτεροβαθμίων εξισώσεων και ολοκληρώνεται ή γεωμετρία στο χώρο (στερεομετρία) θεμελιωμένη και πάλι στα διανύσματα, στη συνολοθεωρία και στους γεωμετρικούς μετασχηματισμούς.

Στο ίδιο βιβλίο III περιέχεται ένα αρκετά απλωμένο κεφάλαιο στατιστικής, ένα κεφάλαιο Τριγωνομετρίας, ένα περί λογαρίθμων με πρακτική χρήση του λογαριθμικού κανόνα και τέλος ένα κεφάλαιο για τις κυριότερες μαθηματικές δομές: ομάδες, δακτυλίους, σώματα με παραδείγματα και εφαρμογές, από τη διδαγμένη ύλη.

Από όλα αυτά διαφαίνεται ή έκταση και το βάθος του μεταρρυθμιστικού έργου τής Έλληνικής Έπιτροπής, που όπως βλέπουμε στους προλόγους του δευτέρου και του τρίτου βιβλίου της είναι αρκετά ικανοποιημένη από την παρακολούθηση τής διδασκαλίας στα πειραματικά τμήματα και από τα αποτελέσματα των γραπτών δοκιμασιών (τέστ) που ενεργεί ή ίδια κατά καιρούς καθώς και από τα αποτελέσματα που διαπιστώνουν οι ίδιοι οι καθηγηται που διδάσκουν στα πειραματικά τμήματα.

Για τους καθηγητές που συμμετέχουν στο πείραμα οργανώνονται από την Έπιτροπή, κάθε χρόνο, κατά Σεπτέμβριο, Σεμινάρια όπου αναλύονται και συζητούνται τα πειραματικά βιβλία, αναπτύσσονται θέματα διδακτικής και γίνονται διαλέξεις από πανεπιστημιακούς καθηγητές και από μέλη τής Έπιτροπής πάνω στο περιεχόμενο των βιβλίων, αλλά σε ύψηλότερη στάθμη.

Τα πειραματικά βιβλία τής Έπιτροπής ανατυπώνονται από το Υ. Π. και στέλλονται δωρεάν σε όλους τους καθηγητές των Μαθηματικών προς ενημέρωσή τους.

Επίσης με χρηματοδότηση του Ο.Ο.Σ.Α. και φροντίδα του Υ. Π. μεταφράστηκαν αρκετά μαθηματικά βιβλία για την επιμόρφωση των καθηγητών, τα οποία θα τους διατεθούν επίσης δωρεάν.

Από επαφές μας με μαθηματικούς καθηγητές τής Μ. Ε. που συμμετέχουν στη διεξαγόμενη πειραματική διδασκαλία πληροφορούμε-

θα ότι το έργο τους είναι αρκετά δύσκολο και επίπονο, γιατί ή μέχρι τώρα διδακτική εμπειρία τους αποτελεί κατά κάποιον τρόπο εμπόδιο που πρέπει να ξεπεραστεί για να μπορέσουν να αναπροσαρμόσουν και το περιεχόμενο και τον τρόπο τής διδασκαλίας τους στα νέα πλαίσια, όπως τα επαβάλλει ή ανάγκη του έκσυγχρονισμού. Δέ συμβαίνει όμως το ίδιο και με τα παιδιά. Γι' αυτά δέν χρειάζεται αναπροσαρμογή, αλλά γίνεται άμεση προσαρμογή στο πρόγραμμα και τους είναι αρκετά εύκολη, γιατί τα μαθηματικά στη νέα μορφή τους είναι πολύ απλούστερα, έλκυστικότερα και προπάντων ενδιαφέροντα, επειδή βρίσκονται σε άμεσώτερη σχέση και έπαφή με τον πραγματικό κόσμο τής καθημερινής ζωής τους και τις πνευματικές τους δυνατότητες και προεκτάσεις.

Η διδασκαλία, και στις τρεις τάξεις του Γυμνασίου, γίνεται με τη μέθοδο που λέγεται ένορατική. Κατά τη μέθοδο αυτή ή εξατομικευμένη μαθηματική έρευνα οδηγεί το μαθητή στην ανακάλυψη και την κατανόηση του νέου, χωρίς όμως την ανάπτυξη των αποδεικτικών συλλογισμών, σύμφωνα με το γνωστό φορμαλισμό του θεωρήματος. Με την έννοραση ο μαθητής πείθεται για την ορθότητα τής νέας μαθηματικής πρότασης που ανακάλυψε με προσωπική εμπειρία και είναι σε θέση να την επαληθεύσει κάθε στιγμή με εφαρμογή. Η ανάγκη τής θεωρητικής απόδειξης με συλλογισμούς θα ώριμάσει αργότερα, στο Λύκειο. Στοιχεία όμως αποδεικτικά βρίσκονται και μέσα στους ένορατικούς συλλογισμούς του μαθητή και πρέπει κάθε φορά να επιδιώκεται, χωρίς να απαιτείται, ή διασάφηση και ή ορθή λογική διατύπωσή τους.

Αν για τους καθηγητές των πειραματικών τμημάτων που παρακολουθούν ειδικά σεμινάρια και καθοδηγούνται στο έργο τους άμεσα από την Έπιτροπή χρειάζεται τόση προσπάθεια αναπροσαρμογής στο περιεχόμενο και στη μορφή τής διδασκαλίας τους, φαντάζεται κανείς πόσο δυσκολώτερη θα είναι για τους άλλους ή αναπροσαρμογή σύμφωνα με τις ανάγκες του νέου προγράμματος, των Μαθηματικών, με μόνα έφόδια τα πειραματικά βιβλία τής Έπιτροπής και τις μεταφράσεις ξένων μαθηματικών βιβλίων που θα τους προμηθεύσει το Υπουργείο.

Πέρσι τον Αύγουστο, ένα κλιμάκιο τής Έπιτροπής οργανώσε ένα Σεμινάριο στα Χανιά τής Κρήτης για τον κατατασισμό των καθηγητών του νησιού στο νέο πρόγραμμα. Δέν θα μπορούσε, άραγε, να οργανωθούν παρόμοια Σεμινάρια και σε άλλα επαρχιακά κέντρα; Δέν θα ήταν μάλιστα δυνατό να χρησιμοποιηθούν κατάλληλα και οι μετεκπαιδευμένοι στα Σεμινάρια των Αθηνών καθηγητές για τον κατατασισμό των συναδέλφων των των επαρχιών;

Ας έλπισουμε ότι ή παρουσία του κ. Κρητικού στο νεοσύστατο Παιδαγωγικό Ίνστιτούτο θα έξασφαλίσει το άμαλό και σίγουρο πέραςμα τής διδασκαλίας των μαθηματικών στη Μ. Ε. από την αποτελεσματικώδη ρουτίνα στη σύγχρονη μαθηματική πραγματικότητα.

ΤΟ ΑΤΤΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Ἀπὸ τὸν περασμένο χρόνο ἔχει ἔρθει στὸ φῶς τῆς δημοσιότητας ἡ πληροφορία γιὰ ἰδρυση τοῦ «Ἀττικοῦ Πανεπιστημίου» καὶ τώρα τελευταία ἡ πληροφορία αὐτὴ ἐπαναλήφθηκε ἐντονώτερα καὶ μὲ πῖο συγκεκριμένη μορφή. Τονίζεται ὅτι ἔχει ἐκπονηθεῖ Σχέδιο Νόμου, πὸ φαίνεται ὅτι προβλέπει τὴν ἐνταξὴ σ' αὐτὸ τῆς Ἀνώτατης Γεωπονικῆς, τῆς Παντείου Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, τῆς Ἀνώτατης Βιομηχανικῆς Σχολῆς Πειραιῶς καὶ πιθανὸν τῆς Ἀνώτατης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν (Α.Σ.Ο.Ε.Ε.). Ἄλλες λεπτομέρειες ἀπ' τὸ σχέδιο Νόμου γιὰ τὸ «Ἀττικὸ Πανεπιστήμιον» δὲν ὑπάρχουν.

Ἡ πρώτη παρατήρηση, μὲ βάση τις πληροφορίες αὐτές, πὸ ἔχουμε νὰ κάνουμε εἶναι πὸς τὸ «Ἀττικὸ Πανεπιστήμιον» δὲν εἶναι ἕνα καινούργιον Ἀνώτατο Ἐκπαιδευτικὸ Ἰδρυμα· θὰ ἐκφράσει ἀπλῶς, μὲ μιὰ νέα μορφή ὀργάνωσης, μιὰ δημιουργημένη κατάσταση. Ἡ Πάντειος, ἡ Ἀνώτατη Γεωπονικὴ, ἡ Ἀνώτατη Βιομηχανικὴ καὶ ἴσως ἡ Ἀνώτατη Ἐμπορικὴ, θὰ πάψουν νὰ εἶναι ἀνεξάρτητες Σχολές καὶ θὰ γίνουν οἱ ἴδιες, Σχολές ἐνὸς Πανεπιστημίου. Ὁμολογοῦμε ὅτι ἡ ἰδέα τῆς Ἐνώσεως ὅλων αὐτῶν τῶν σκόρπιων Σχολῶν καὶ ἡ ὑπαγωγή τους κάτω ἀπὸ ἕνα ἐνιαῖον ὀργανισμό, μὲ ἐνιαία διοίκηση — δίχως ὅμως νὰ θίγεται ἡ ἐπιστημονικὴ ἀνεξαρτησία τῶν ἐπὶ μέρους Σχολῶν — μὲ ἐνιαῖον κανονισμό, δὲν θὰ προκαλέσει καμμιά ζημίαν· ἀντίθετα θὰ ὠφελήσει καὶ τις ἴδιες τις σχολές ἀπὸ ἀποψη λειτουργίας καὶ τοὺς σπουδαστὲς ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς κατάρτισης καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς κατοχύρωσης μετὰ τὴν ἀποφοίτησίν τους.

Ἄν ἐξαιρέσουμε τὴν Ἀνωτάτη Γεωπονικὴ καὶ —στὴν περίπτωσιν πὸ τελικὰ ἐνταχθεῖ— τὴν Ἀνωτάτη Ἐμπορικὴ πὸ λειτουργοῦν πᾶνω ἀπὸ 40 χρόνια καὶ οἱ ἀπόφοιτοὶ τους ἔχουν ἐπάξια στελεχῶσει τοὺς κατάλληλους τομεῖς τοῦ κοινωνικοῦ μας βίου, καὶ πὸ γι' αὐτὸ ἔχουν ἀποκτήσει κῆρος καὶ σεβασμό, ἡ Πάντειος καὶ πρὸ παντὸς ἡ Ἀνωτάτη Βιομηχανικὴ θεωροῦνται σὰν παρακαταγιανές Σχολές, παρὰ τὴ νομικὴ τους ἀναγνώριση σὰν Ἀνωτάτων. Τοῦτο τὸ ὁμολογεῖ κραυγαλέα ἡ ἴδια ἡ ζωὴ, μὲ τὸ γεγονός ὅτι καταφεύγουν στὶς σχολές αὐτές ὅλοι ὅσοι ἀπορρίπτονται ἀπὸ τις ἄλλες σχολές, τὸ παραδέχονται δὲ καὶ οἱ ἴδιοι οἱ καθηγητὲς τῶν Σχολῶν αὐτῶν. Ὁ κ. Παπαχατζῆς, Πρύτανης τῆς Παντείου, σὲ δηλώσεις του σὲ Δημοσιογράφους μιλάει καθαρὰ γιὰ «ἀνυποληψία» τῆς Σχολῆς ἐκ μέρους τῆς κοινῆς γνώμης, τῶν δη-

μοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν Πολιτικῶν Κομμάτων καὶ ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα πὸς μὲ τὴν ὑπαγωγή τῆς Σχολῆς στὸν ὀργανισμό τοῦ «Ἀττικοῦ Πανεπιστημίου» θὰ «σαρωθῆ» ἡ ἐπακρατοῦσα αὐτὴ γνώμη, πὸς «θίγει ἀφ' ἐνὸς τοὺς εἰς τὰς Ἀνωτάτας Σχολὰς ἀκαδημαϊκοὺς διδασκάλους καὶ ἀφ' ἑτέρου τοὺς φοιτητὰς καὶ τοὺς πτυχιούχους ἐν τῇ φοιτητικῇ καὶ τῇ ἐπαγγελματικῇ σταδιοδρομίᾳ των».

Ἐξῆρα ἀπ' αὐτά, ἡ δημιουργία ἐνὸς Πανεπιστημιακοῦ Ὄργανισμοῦ θὰ συντελέσει καὶ στὴν ἐξυγίανση τὴν οἰκονομικὴν, τὴν διοικητικὴν καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν τῶν σχολῶν, πὸς ὡς τώρα λειτουργοῦσαν ἀνεξάρτητα· τὰ οἰκονομικὰ προβλήματα, ὅπως τὰ ἐκθέτουν οἱ πρύτανες οἱ ἴδιοι, εἶναι τεράστια καὶ ἐκφράζονται σὲ ἐλλείψεις πὸς ἀντανακλοῦν ἄμεσα στὴν κατάρτιση τῶν σπουδαστῶν. Αὐτά, ἀσφαλῶς, μὲ μεγαλύτερη εὐχέρεια θὰ μπορέσει νὰ τὰ ἀντιμετωπῆσει ἕνας Πανεπιστημιακὸς Ὄργανισμὸς μὲ τὸν ὄγκον καὶ τὸ κῆρος του καὶ μὲ βάση ἐνὸς σοβαροῦ καὶ μελετημένου προγράμματος, πὸς ἕνας τέτοιος, πάλι, Ὄργανισμὸς μπορεῖ νὰ ἐκπονήσει καὶ ἐπιβάλλει. Ἡ διοίκηση, ἐπίσης, θὰ διευκολυνθῆ πολὺ· τώρα, κάθε Σχολὴ ἔχει τὸν πρύτανί της, τὴ σύγκλητό της καὶ τὰ ἄλλα διοικητικὰ της ὄργανα. Ἐνῶ τὸ Πανεπιστήμιον θὰ ἔχει ἕνα Πρύτανη καὶ μιὰ σύγκλητο καὶ θὰ ἐξοικονομοῦνται γιὰ τὴν ὀργάνωση τῶν ἐπὶ μέρους σχολῶν καὶ τὴν καθαρὰ ἐπιστημονικὴν ἐργασία.

Ἀκόμη τὸ «Ἀττικὸ Πανεπιστήμιον», ὅπως ὅλα τὰ Πανεπιστήμια, καὶ στὴ χώρα μας καὶ παντοῦ, θὰ διέπεται ἀπὸ ἕνα «Κανονισμὸς» πὸς θὰ καθορίζει ποιοὶ μποροῦν νὰ ἀποτελοῦν τὸ ἐπιστημονικὸ προσωπικὸ τῶν Σχολῶν, ἀπὸ τὸν καθηγητὴ μέχρι τοῦ βοηθοῦ· θὰ καθορίζει τις ἔδρες κάθε Σχολῆς πὸς θ' ἀνταποκρίνεται στὶς ἀνάγκες τῆς κοινωνίας μας· θὰ καθορίζει τὸ πρόγραμμα καὶ τὸν ἔλεγχον γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ του. Οἱ σπουδαστὲς πρέπει νὰ αἰσθάνονται ὅτι μινοῦνται καὶ τελικὰ καταρτίζονται στὸν ἐπιστημονικὸ κλάδον πὸς προτίμησαν, γιὰ νὰ ὠφεληθοῦν καὶ οἱ ἴδιοι καὶ νὰ ὠφελήσουν μὲ τὴ σειρά τους τὴν πατρίδα τους, μέσα στὴν ὁποία θὰ κινηθοῦν.

Γι' αὐτὸ θὰ περιμένουμε τὴν ἀνακοίνωση τοῦ Σχεδίου Νόμου γιὰ τὸ «Ἀττικὸ Πανεπιστήμιον», ὅποτε θὰ ἐπανέλθουμε γιὰ νὰ κρίνουμε οὐσιαστικώτερα καὶ στὶς λεπτομέρειες του κατὰ πόσον θ' ἀνταποκρίνεται στὶς γενικὲς ἀποψεις πὸς ἀναφέραμε προηγουμένα.

Α.

Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΤΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΓΙΑΤΡΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Για πρώτη φορά στην Ελλάδα κράτησε απεργία γιατρών στα Νοσοκομεία Αθηνών — Πειραιώς 47 μέρες, με καθολική συμμετοχή.

Σ' αυτό το διάστημα τα Νοσοκομεία λειτούργησαν στοιχειωδώς και οι άρρωστοι ταλαιπωρήθηκαν αφάνταστα.

Δεν ήταν η πρώτη φορά, που οι γιατροί κατέβηκαν σε απεργία. Πάνω από 10 χρόνια, τα προβλήματά τους, όχι μόνο δεν έβρισκαν τη λύση τους, αλλά συνεχώς προσετίθεντο κι' άλλα και το μαχαίρι έφτασε στο κόκκαλο.

“Ας δοῦμε, λοιπόν, γιατί απήργησαν αυτοί που είναι επιφορτισμένοι με ένα τόσο σοβαρό έργο, την περίθαλψη στα Νοσοκομεία του λαού μας. Γιατί δεν είναι δυνατή η παροχή νοσηλείας σε σοβαρά άρρωστο έξω απ' τα Νοσοκομεία.

Δεν θά ασχοληθούμε με λεπτομέρειες και την ανάλυση όλων των αιτημάτων των νοσοκομειακών γιατρών ή των γιατρών γενικώτερα. Έχουν γραφτεί αρκετά στον Τύπο με την ευκαιρία της απεργίας. Απλώς θά θίξουμε μερικά από τα βασικά προβλήματα των Νοσοκομειακών Γιατρών, που αποτελούν ταυτόχρονα προβλήματα της υγείας του λαού μας.

“Όλα τα νοσοκομεία στην Ελλάδα διαθέτουν 50.000 κλίνες και σ' αυτά εργάζονται 1.500 νοσοκομειακοί βοηθοί. Σ' αυτούς στηρίζεται η όλη περίθαλψη των νοσηλευομένων. “Ας σημειωθεί ότι η Αθήνα, ο Πειραιάς και η Θεσσαλονίκη αντιπροσωπεύουν 32.000 κλίνες, με 1.200 γιατρούς. Η ετήσια δαπάνη για την νοσηλεία υπερβαίνει τα 2.000.000.000 δραχ. και οι παροχές στους νοσοκομειακούς βοηθούς ανέρχονται σε 19.000.000, δηλαδή ποσοστό 10)ο της συνολικής δαπάνης.

Τί αντιπροσωπεύουν αυτές οι παροχές;

1) Σε 280 προνομιούχους (!!) έξωτερικούς νοσοκομειακούς βοηθούς, από τους 720, το ποσό των 759 δραχ. υπό μορφήν όδοιπορικών. Είς τους υπόλοιπους 440 άπολύτως τίποτα. Δηλαδή, ύστερα από 6 χρόνια σπουδές — στρατιωτικό, 3 χρόνια στην έπαρχία, δεν παρέχεται ούτε καν το ήμερομίσθιο του μαθητευομένου ανηλίκου εργάτου.

2) Είς τους έσωτερικούς ειδικευόμενους 1.600 — 2.200 δραχ. και είς τους έσωτερικούς ειδικευμένους 2.200—2.800 δραχ., στίς δέ έπαρχίες 3.000.

Αυτοί οι σκλάβοι δουλεύουν χωρίς ώραριο εργασίας, έφημερεύουν συνήθως μέρα - παρ' ημέρα, με σκληρή δουλειά όλο το 24ωρο. Τρώνε φαγητό Γ' θέσεως και μένουν σε δωμάτια τελείως ακατάλληλα.

Τί ζητούν βασικά οι Νοσοκομειακοί γιατροί:

1) Μισθοδότηση με αρχικό κατώτερο μισθό 3.000 στους ειδικευόμενους - κλιμάκωσι μέχρι αποκτήσεως της ειδιότητος και 5.000 στους ειδικευμένους.

8ωρο εργασία — άμοιβή υπερωριών — έφημεριών — καλύτερο φαγητό — καλύτερες συνθήκες διαμονής.

2) Την έκδοση των Β.Δ. των προβλεπομένων υπό του Νόμου 3623)56 περί καθορισμού αριθμού κλινών κατά Ιατρόν, ενῶ σήμερα ο κάθε βοηθός είναι υπεύθυνος για πολύ μεγάλο αριθμό ασθενών, ο δε αριθμός διαφέρει ανάλογα με το νοσοκομείο, με όλες τις δυσάρεστες συνέπειες.

Αυτά ζητούν όσον αφορά τις άμβιβές και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την επάνδρωση των νοσοκομείων υπό Ιατρών ανάλογα με τον αριθμό των άρρώστων.

Υπάρχουν όμως και άλλα προβλήματα προς επίλυση, όπως η κατάργηση του ανελεύθερου Νόμου 4053)60 που υποχρεώνει τους νέους γιατρούς να πάνε 3 χρόνια στην ύπαιθρο, για ν' αποκτήσουν δικαίωμα να γραφτούν στο Σύλλογο Αθηνών — Πειραιώς — Θεσσαλονίκης. Ο Νόμος αυτός έγινε για καθαρά δημαγωγικούς σκοπούς. Στην πράξη παρέμεινε ανεφάρμοστος. Τα ίδια τα στοιχεία του Υπουργείου λένε, ότι στα 4 χρόνια από της ψηφίσεώς του οι άγροτικοί Ιατροί αυξήθηκαν κατά 4 (τέσσερις). Έξυτηρέτησε όμως τους διάφορους κλινικάρχες ιδιωτικών κλινικών, που βρίσκουν απ' τους γιατρούς αυτούς τα θύματά τους, για να τους δουλεύουν με 5 δραχ. την ώρα.

“Όσο για την περίθαλψη των άγροτών για την όποια τόσος θόρυβος γίνεται, δεν λύνεται με την υποχρέωση των νέων γιατρών να πάνε με ένα άκουστικό να βοηθήσουν τους άρρώστους άγρότες. Γιατί είναι άδύνατο να εκπληρώσουν τον προορισμό τους, χωρίς την ύπαρξη ενός ολόκληρου νοσηλευτικού οργανισμού, που να διαθέτει άρτια έξοπλισμένους υγειονομικούς σταθμούς και πλήρως έξοπλισμένα έπαρχιακά νοσοκομεία, τόσο από άπόψεως μέσων, όσο και από έμπιστημονικό προσωπικό. Αυτά όμως, μπορούν να γίνουν όχι με αναγκαστικούς Νόμους είς βάρος των γιατρών, αλλά με την έξασφάλιση των απαραίτητων προϋποθέσεων και την ικανοποιητική άμοιβή των.

Έτσι θά σταματήσει η άστυφιλία των άρρώστων και των γιατρών. Και στοιχίζει πάρα πολλά στίς οικογένειες των άρρώστων αυτή η άστυφιλία.

Οί νέοι γιατροί ζητούν ακόμη έκσυγχρονη-

αμένο πρόγραμμα επαπαιδείσεως και αυτό δεν είναι δυνατόν να γίνει, αν δεν υπάρξουν εκσυγχρονισμένα νοσοκομεία, φυσικά είναι αδύνατο και να τ' σκεφτεί κανείς για τὰ ύφιστάμενα στίς επαρχίες.

Ἄς δοῦμε, ὅμως, τί ἀντιπροσωπεύουν οἱ κρατάσεις για τὴν βελτίωση τῶν μισθῶν.

Θὰ ἐπαβαρύνουν τὴν δαπάνη για τὰ νοσήλεια κατὰ 35,5 ἑκατ. δηλαδή, κατὰ 1,70) ο περίπου. Ἄλλά, ἡ καλύτερη ἐπένδυση κεφαλαίου είναι ἡ ὑγεία τοῦ λαοῦ. Γιατί, ἐκτός τοῦ ὅτι ἡ ὑγεία δεν ἐκτιμᾶται σὲ χρῆμα, ἀν σκεφτεῖ κανείς τις ἀπώλειες τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἀπὸ τις ἡμεραργίες, καθὼς ἐπίσης και τὴν οἰκονομία πὸν θὰ προκίψει ἀπὸ τὴν καλύτερη και σὲ συντομώτερο χρονικὸ διάστημα διεκπεραίωση τῶν ἀρρώστων θὰ διαπιστώσει ὅτι ὄχι μόνον ὄφελος ἔχει ἀν αὐξήσει κατὰ τι τις δαπάνες για τὴν ὑγεία και τις διαθέσει κατὰ σωστὸ τρόπο, ἀλλὰ θὰ εἶχε και συμφέρον μεγαλύτερο ἀν διέθετε ἄλλα τόσα για τὴν προληπτικὴ ὑγιεινή.

Θὰ ἦταν λάθος νὰ πεί κανείς, ὅτι ἡ ἀπεργία αὐτὴ πρόβαλε μόνον τὰ προβλήματα τῶν νοσοκομειακῶν γιατρῶν. Τὸ σωστὸ εἶναι ὅτι πρόβαλε τὸ πρόβλημα τῆς ὑγείας τοῦ λαοῦ μας. Νὰ γιατί δεν ἀκούστηκε μιὰ φωνὴ διαμαρτυρίας ἐναντίον τῶν γιατρῶν ἀπὸ τοὺς ἀσθενεῖς και τὴν Κοινὴ Γνώμη. Ἄντίθετα, ἡ Κοινὴ Γνώμη ἦταν μὲ τὸ μέρος τῶν γιατρῶν, γιατί χρόνια τώρα εἶχε γνωρίσει ἀπὸ κοντὰ τις συνθήκες δουλειᾶς των στὰ νοσοκομεία και εἶχε συνειδητοποιήσει, ὅτι κάθε βελτίωση τῶν συνθηκῶν αὐτῶν, εἶναι βελτίωση τῆς περιθάλψης τοῦ λαοῦ μας.

Οἱ ἐκάστοτε Κυβερνήσεις προσπάθησαν νὰ δώσουν μερικὲς και μὲ πρόχειρα μέτρα λύσεις, χωρὶς σοβαρὴ μελέτη στὸ ὑγειονομικὸ πρόβλημα. Πάντα οἱ λύσεις αὐτὲς δίνανταν σὲ βάρος τῶν γιατρῶν. Εἶναι γεγονός, ὅτι οἱ γιατροὶ ἀσκοῦν ἓνα ἱερὸ λειτουργήμα, εἶναι ὑπεύθυνοι για τὴν ὑγεία τοῦ λαοῦ μας, ἀλλὰ τὸ Κράτος εἶναι ὑπεύθυνο και για τοὺς λειτουργοὺς τῆς.

Ἡ σημερινὴ Κυβέρνηση λαμβάνει μέτρα για τὴν Παιδεία. Για τὴν ὑγεία, ὅμως, και τὰ προβλήματά τῆς ἄρχισε νὰ ἀπασχολῆται σοβαρὰ ὕστερα ἀπὸ ἓνα μῆνα ἀπεργίας τῶν γιατρῶν.

... ..

Οἱ γιατροὶ προσφέρουν τις ὑπηρεσίες τους χωρὶς καμμιά διάκριση, σ' αὐτούς, ὅμως, γίνονται διακρίσεις. Δεν τοὺς δίνουν εἰδικότητα,

δεν μποροῦν νὰ διορισθοῦν, ἀν δεν προσκομίσουν πιστοποιητικὸ κοινωνικῶν φρονημάτων και δεν ὑπογράψουν δήλωση νομιμοφροσύνης. Οἱ ἄρρωστοι δεν ζητοῦν τέτοια πιστοποιητικὰ ἀπὸ τοὺς γιατροὺς.

Ἡ Κυβέρνηση ἐξήγγειλε μετὰ ἀπὸ 42 μέρες ἀπεργίας μέτρα για τοὺς γιατροὺς. Αὐτά, ὅμως, περιορίζονται σὲ μέρος μόνον τῶν οικονομικῶν διεκδικήσεων. Δίνει 2.175 δραχ. για τοὺς ἐξωτερικούς, ψιλὰ (500 δραχ.) στοὺς εἰδικευμένους και μιὰ ἐλάχιστη βελτίωση τροφῆς. Μὲ τὴν καθιέρωση δὲ τῆς ἀναλογίας δέκα ἀρρώστων στίς πανεπιστημιακὲς και δεκαπέντε στίς ἄλλες κλινικὲς κατὰ γιατρό, ἀναγνωρίζει κατ' ἀρχὴν τὸ πρόβλημα, ἀλλὰ δεν δίνει τὴ σωστὴ λύση: 8 ἀρρωστοὶ κατὰ γιατρό για ὄλες τις κλινικὲς μὲ μοναδικὴ ἐξαιρέση τις κλινικὲς χρονίων νοσημάτων, (π.χ. Ψυχιατρεία — Σανατόρια). Συγχρόνως ἐνῶ δεν καταργεῖ κανένα ἀπὸ τὰ καταναγκαστικὰ μέτρα κατὰ τῶν γιατρῶν, προσθέτει ἓνα καινούργιο. Περιορίζει τις θέσεις εἰδικεύσεως (κατάρτησι ἐξωτερικῶν βοηθῶν) καθὼς και τὴν ἐλεύθερη ἐπιλογή τῆς εἰδικότητος.

Ἐνῶ δὲ διὰ τοῦ Ἰπουργοῦ τῆς διακηρύσσει στὴν Βουλὴ ὅτι τὰ νοσοκομεία «ἐλειτούργησαν ἀποδοτικῶς» εἰς δὲ τὸ Ἰπποκράτειον ὁ ρυθμὸς τῆς λειτουργίας ἦτο καλύτερος ἀπὸ ὅ,τι πρὸ τῆς ἀπεργίας (γέλωτες), (βλέπε πρακτικὰ συνεδριάσεως Βουλῆς 25ης—1—65) μετὰ 5 μέρες κηρύσσει πολιτικὴ ἐπιστράτευση τῶν γιατρῶν.

Τὸ μέτρο τῆς πολιτικῆς ἐπιστράτευσης δείχνει πῶς λειτουργεῖ στὴ Χώρα μας «ὁ ἐλεύθερος σινδικαλισμὸς» και κατεδίκασε τὴν Κυβέρνηση, τόσο στὴ συνείδηση τῶν γιατρῶν, ὅσο και τῆς Κοινῆς Γνώμης.

Ἡ ἀπεργία ἀνεστάλη, τὰ προβλήματα, ὅμως, παραμένουν ἅλυστα και δεν λύνονται μὲ ἀνελεύθερα μέτρα. Οἱ ὑποσχέσεις τῆς Κυβερνήσεως περὶ δωρεῶν νοσοκομειακῆς περιθάλψεως τῶν κατοίκων τῆς ὑπαίθρου παραμένουν ὑποσχέσεις. Τὸ ὑγειονομικὸ πρόβλημα τῆς Χώρας προβάλλει ὄξυ και χρειάζεται ἀμέσως ἐμπεριστατωμένη μελέτη και λύση σωστὴ, στὸ σύνολό του, ὄχι πιά πρόχειρες λύσεις.

Ὅσο για τὴν νοσοκομειακὴν περιθάλψη, για νᾶναι σὲ ψηλὸ ἐπίπεδο χρειάζονται νοσοκομεία ἐκσυγχρονισμένα και ὄχι μόνον στὸ Κέντρο, ἀλλὰ και στίς επαρχίες. Καθὼς ἐπίσης και ἐξασφάλιση εὐνοϊκῶν συνθηκῶν για τὴν ἐργασία τοῦ ἐπιστημονικοῦ και νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ.

